

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۲۰۰۸/۱۱/۰۷

(شماره ۳۳)

۱۹ آبان ۱۳۸۷

فهرست مندرجات

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱	۱- آمریکا
۷	۲- منطقه یورو
۱۰	۳- ژاپن
۱۳	۴- انگلیس
۱۷	۵- طلا
۱۹	۶- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

هفته منتهی به ۱۳۸۷/۸/۱۷

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۰۸/۱۱/۷

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۷ نوامبر	پنجشنبه ۶ نوامبر	چهارشنبه ۵ نوامبر	سه شنبه ۴ نوامبر	دوشنبه ۳ نوامبر	عنوان	جمعه ۳۱ اکتبر
۰/۶۷۱۸۹		-۰/۰۶	۰/۶۷۱۵۰	۰/۶۷۲۸۶	۰/۶۷۰۴۳	۰/۶۶۹۴۶	۰/۶۷۳۷۸	۰/۶۷۰۹۷	دلار به SDR	۰/۶۷۱۹۱
۱/۶۰۸۲	(۳)	-۱/۷۳	۱/۵۸۰۴	۱/۵۶۵۴	۱/۵۵۹۷	۱/۵۹۵۱	۱/۶۰۰۳	۱/۵۸۱۷	لیره انگلیس *	۱/۶۰۹۵
۱/۲۴۳۸	(۱)	-۵/۴۳	۱/۱۷۶۳	۱/۱۸۸۸	۱/۱۹۳۷	۱/۱۶۷۵	۱/۱۴۸۹	۱/۱۸۲۴	دلار کانادا	۱/۲۱۰۷
۱/۱۴۷۷	(۵)	۱/۹۷	۱/۱۷۰۳	۱/۱۷۹۲	۱/۱۷۹۳	۱/۱۵۸۱	۱/۱۶۰۲	۱/۱۷۴۷	فرانک سوئیس	۱/۱۵۸۱
۹۶/۹۶	(۴)	۱/۷۷	۹۸/۶۷	۹۸/۳۲	۹۷/۷۶	۹۸/۴۴	۹۹/۶۵	۹۹/۱۹	ین ژاپن	۹۸/۵۴
۱/۲۷۷۸	(۲)	۰/۲۶	۱/۲۸۱۲	۱/۲۷۳۴	۱/۲۶۹۱	۱/۲۹۶۲	۱/۳۰۲۶	۱/۲۶۴۷	یورو (پول واحد اروپایی) *	۱/۲۷۴۹
۱/۴۸۸۳۸		۰/۰۶	۱/۴۸۹۲۱	۱/۴۸۶۱۹	۱/۴۹۱۵۷	۱/۴۹۳۷۵	۱/۴۸۴۱۶	۱/۴۹۰۳۷	SDR به دلار	۱/۴۸۸۳۰
۷۳۸/۹۷		۰/۵۸	۷۴۳/۲۷	۷۴۲/۰۰	۷۳۹/۰۰	۷۴۶/۶۰	۷۶۱/۰۰	۷۲۷/۷۵	طلای لندن (هراونس)	۷۲۶/۲۳
۷۴۱/۷۴		-۰/۵۰	۷۳۸/۰۰	۷۳۴/۱۰	۷۳۴/۳۰	۷۴۱/۳۰	۷۵۶/۸۰	۷۲۳/۵۰	طلای نیویورک (هر اونس)	۷۲۰/۳۵
۶۳/۲۴		-۳/۹۹	۶۰/۷۱	۵۷/۳۵	۵۷/۴۳	۶۱/۸۷	۶۶/۴۴	۶۰/۴۸	نفت برنت انگلیس	۶۵/۳۲
۶۵/۴۴		-۱/۷۳	۶۴/۳۱	۶۱/۰۴	۶۰/۷۷	۶۵/۳۰	۷۰/۵۳	۶۳/۹۱	نفت پایه آمریکا	۶۷/۸۱
۸۹۴۸		۲/۲۰	۹۱۴۵	۸۹۴۴	۸۶۹۶	۹۱۳۹	۹۶۲۵	۹۳۲۰	DOW-30 (بورس وال استریت)	۹۳۲۵
۸۱۲۱		۱۱/۱۹	۹۰۲۹	۸۵۸۳	۸۱۹۹	۹۵۲۱	۹۱۱۵	تعطیل	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۸۵۷۷
۴۷۶۵		۵/۸۸	۵۰۴۵	۴۹۳۸	۴۸۱۴	۵۱۶۷	۵۲۷۸	۵۰۲۷	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۴۹۸۸
۴۱۳۸		۷/۴۶	۴۴۴۷	۴۳۴۹	۴۲۷۲	۴۵۳۱	۴۶۴۰	۴۴۴۳	FTSE-100 (بورس لندن)	۴۳۷۷

شماره ۳۴

* هر واحد به دلار آمریکا

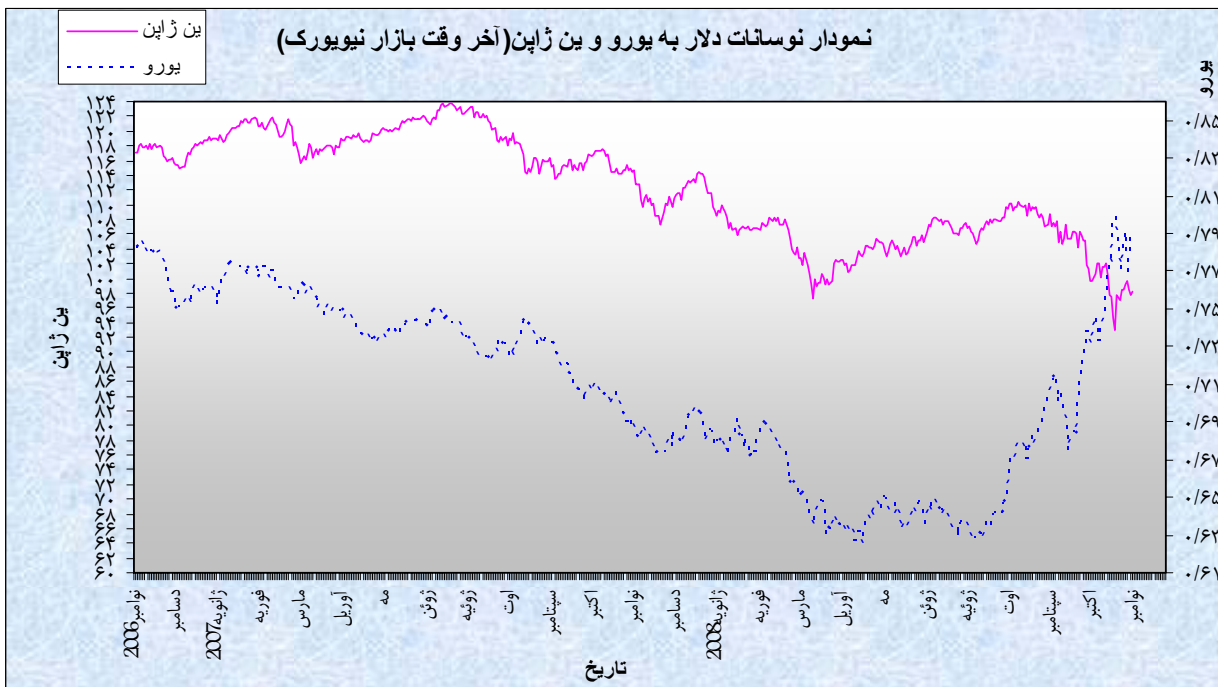
بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف- نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار آمریکا در برابر تمام ارزهای موردبررسی به استثنای دلار کانادا و یورو، تقویت شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر یورو ۰/۲۶ درصد کاهش و در برابر لیره انگلیس و ین ژاپن به ترتیب ۱/۷۳ درصد و ۱/۷۷ درصد، افزایش داشت. به نرخهای آخروقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۳۰۲۶-۱/۲۶۴۷ دلار و هر دلار در محدوده ۹۹/۶۵-۹۷/۷۶ ین در نوسان بود.

در هفته گذشته، نوسانات دلار عمدتاً تحت تأثیر نگرانی نسبت به دورنمای مالی و اقتصادی جهان، ارقام اقتصادی منتشره و برخی از عوامل دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه انتظار می رفت که بانک مرکزی اروپا، بانک مرکزی انگلیس و بانک مرکزی استرالیا، درطول هفته نرخهای بهره کلیدی

خود را حدود ۰/۵ درصد کاهش دهند. در هفته ماقبل نیز بانکهای مرکزی آمریکا، ژاپن، چین و هند نرخهای بهره کلیدی خود را کاهش داده بودند. همچنین ارقام منتشره در روز دوشنبه حکایت از کاهش شاخص فعالیت کارخانه ای ماه اکتبر منطقه یورو به پایین ترین سطح ۱۱ سال گذشته و کاهش شاخص فعالیت کارخانه ای همان ماه آمریکا به پایین ترین سطح ۲۶ سال گذشته خود داشت. تداوم کاهش های نرخهای بهره کلیدی در کشورهای مختلف جهان و انتشار ارقام بسیار ضعیف فعالیت کارخانه ای در منطقه یورو و آمریکا، بیانگر دورنمای نامطلوب بازارهای مالی و اقتصادی جهان بود. همین امر موجب فرار سرمایه ها به سوی دلار بعنوان مأمن سرمایه گذاری شد و به تبع آن در روز دوشنبه دلار در برابر یورو، ین، لیره انگلیس و فرانک سوئیس، کاهش یافت. در روز سه شنبه بانک مرکزی استرالیا نرخ بهره کلیدی خود را به میزان بیش از انتظار (۰/۷۵ درصد) کاهش داد. این درحالی است که انتظار می رفت در روز پنجشنبه نیز نرخهای بهره کلیدی منطقه یورو و انگلیس، کاهش داده شوند. در روز سه شنبه بسیاری از تحلیل گران به این نتیجه رسیدند که کاهش مکرر نرخهای بهره کلیدی و تقویت اعتماد در بازارهای بین بانکی، میتواند به تقویت فعالیتهای اقتصادی و حل مشکل نقدینگی منجر شود. همین امر سبب کاهش شدید دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمده دیگر گردید. در این روز دلار شدیدترین کاهش روزانه را در برابر یورو داشت. حتی در مقطعی از روز سه شنبه هر یورو تا سطح ۱/۳۰۲۸ دلار نیز رسید. در روز چهارشنبه انتشار ارقام ضعیف شاخص فعالیت بخش خدمات منطقه یورو، احتمال کاهش نرخهای بهره کلیدی در منطقه یورو را تقویت کرد. در روز پنجشنبه بانک مرکزی انگلیس نرخ بهره کلیدی را با ۱/۵ درصد کاهش به ۳/۰ درصد و بانک مرکزی اروپا نرخ بهره کلیدی را با ۰/۵ درصد کاهش به ۳/۲۵ درصد، رساند. در ماه اکتبر نیز هر یک از بانکهای مذکور، نرخ بهره کلیدی خود را ۰/۵ درصد کاهش دادند. همچنین بانک مرکزی سوئیس نیز در روز پنجشنبه نرخ بهره کلیدی خود را بطور غیرمنتظره ای کاهش داد. احتمال کاهش نرخهای بهره کلیدی در منطقه یورو و انگلیس و سپس تحقق این احتمال و همچنین کاهش غیرمنتظره نرخ بهره کلیدی سوئیس سبب شد تا در روزهای چهارشنبه و پنجشنبه دلار در برابر یورو و لیره انگلیس و فرانک سوئیس (پنجشنبه)

تقویت گردد. اما ترس از بروز رکود اقتصادی، سبب فرار سرمایه ها به سوی ین شد و به تبع آن دلار در برابر ین در روزهای چهارشنبه و پنجشنبه کاهش یافت. در روز جمعه ارقام منتشره حکایت از کاهش ۳/۶ درصد تولیدات صنعتی ماه سپتامبر آلمان داشت. این شدیدترین کاهش ماهانه تولیدات صنعتی آلمان در طی ۱۴ سال گذشته بود. علاوه بر آن، نتایج بررسیهای بانک مرکزی اروپا نشان داد که در سه ماهه چهارم سال جاری، بانکها ضوابط اعطای وام به شرکتها و بخش خانوار را دشوارتر کردند. اما ارقام و گزارشهای نامطلوب مذکور منطقه یورو تحت الشعاع خبر مربوط به کاهش شدید تعداد بیکاران ماه اکتبر آمریکا قرار گرفت و به تبع آن دلار در برابر یورو کاهش یافت. اما در روز جمعه دلار در برابر ین تقویت شد.

ب- بازار پولی داخلی

ارقام منتشره در هفته گذشته حکایت از ادامه کاهش شدید تعداد شاغلین در ماه اکتبر و کاهش شدید فعالیت بخش کارخانه ای و غیر کارخانه ای همان ماه آمریکا داشت. با توجه به تمام موارد مذکور، احتمال ادامه کاهش نرخهای بهره کلیدی آمریکا در ماههای آینده وجود دارد. هم اکنون نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال در سطح ۱/۰ درصد و نرخ تنزیل در سطح ۱/۲۵ درصد، قرار دارد.

جدول نرخهای بهره سپرده سه ماهه (به درصد)

نوع ارز	متوسط هفته منتهی به ۱۷ اکتبر	متوسط هفته منتهی به ۲۴ اکتبر	متوسط هفته منتهی به ۳۱ اکتبر	متوسط هفته منتهی به ۷ نوامبر
دلار آمریکا	۴/۵۴	۴/۵۷	۳/۷۰	۳/۳۲
یورو	۵/۳۷	۵/۱۳	۴/۹۴	۴/۸۳
ین ژاپن	۱/۰۸۲	۱/۰۷۳	۱/۰۲۳	۰/۹۷۸
لیره انگلیس	۶/۲۸	۶/۲۱	۶/۰۵	۵/۹۳

ج - اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته، سفارشات جدید کارخانه ای پس از ۴/۳ درصد کاهش ماهانه در ماه اوت، در ماه سپتامبر بطور ماهانه ۲/۵ درصد کاهش یافت. قبلاً انتظار می رفت که سفارشات کارخانه ای در ماه سپتامبر ۰/۸ درصد کاهش یابد. کاهش شدید سفارشات کارخانه ای در ماههای اوت و سپتامبر، میتواند منادی کاهش فعالیت این بخش در ماههای آینده باشد. شاخص فعالیت کارخانه ای نیز از ۴۳/۵ درصد در ماه سپتامبر به ۳۸/۹، یعنی به پایین ترین سطح ۲۶ سال گذشته، در ماه اکتبر کاهش یافت. قبلاً انتظار می رفت این شاخص در ماه اکتبر به سطح ۴۱/۵ درصد کاهش یابد. قرار گرفتن شاخص مذکور در سطحی پایین تر از ۵۰/۰ درصد به مفهوم کاهش فعالیت این بخش است. بحران شدید نقدینگی از علل اصلی کاهش فعالیت بخش کارخانه ای می باشد. بخش اتومبیل سازی، بیشتر از سایر بخشهای کارخانه ای، از بحران نقدینگی زیان دیده است. طبق آخرین ارقام منتشره، فروش اتومبیل در ماه اکتبر حدود ۳۲/۰ درصد کاهش یافت. چنین کاهشی در فروش اتومبیل در طی ۲۵ سال گذشته بی سابقه می باشد. شرکتهای اتومبیل سازی برای مقابله با مشکلات خود خواهان ۵۰ میلیارد دلار کمک دولتی هستند. شاخص فعالیت بخش غیر کارخانه ای نیز از ۵۰/۲ درصد در ماه سپتامبر به ۴۴/۴ درصد در ماه اکتبر، کاهش یافت. قبلاً انتظار می رفت که این شاخص در ماه سپتامبر به ۴۷/۵ درصد تنزل یابد. قرار گرفتن این شاخص در سطحی پایین تر از ۵۰/۰ درصد به مفهوم کاهش فعالیت این بخش می باشد. تعداد شاغلین بخش غیر کشاورزی پس از ۲۸۴ هزار نفر کاهش در ماه سپتامبر، در ماه اکتبر ۲۴۰ هزار نفر کاهش یافت. . قبلاً انتظار می رفت که تعداد شاغلین بخش غیر کشاورزی در ماه اکتبر فقط ۲۰۰/۰ هزار نفر کاهش یابد. باتوجه به کاهش شدید فعالیت بخشهای کارخانه ای و غیر کارخانه ای کاهش شدید فروش اتومبیل و کاهش شدید تعداد شاغلین بخش غیر کشاورزی، به

احتمال زیاد تولید ناخالص داخلی در سه ماهه چهارم سالجاری نیز کاهش خواهد یافت. در سه ماهه سوم، تولید ناخالص داخلی ۰/۳ درصد کاهش داشت.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا

سال ۲۰۰۸												ماه	شاخصهای اقتصادی
سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر		
۶/۱	۶/۱	۵/۷	۵/۵	۵/۵	۵/۵	۵/۱	۴/۸	۴/۹	۵/۰	۴/۷	۴/۸	نرخ بیکاری (به درصد)	
	-۵۹/۱۴	-۶۱/۳۱	-۵۸/۸	-۵۹/۲	-۶۰/۵	-۵۶/۵	-۶۱/۷	-۵۸/۹۶	-۵۷/۹	-۶۳/۱۲	-۵۷/۷۷	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	
-۲/۸	-۰/۱	۰/۳	۰/۳	-۰/۲	-۰/۷	۰/۲	-۰/۷	۰/۱	۰/۱	۰/۳	-۰/۵	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	
۴/۹	۵/۴	۵/۶	۵/۰	۴/۲	۳/۹	۴	۴	۴/۳	۴/۱	۴/۳	۳/۵	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	
سه ماه سوم			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه چهارم ۲۰۰۷			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	
-۰/۳			۲/۸			۰/۹			۰/۶				

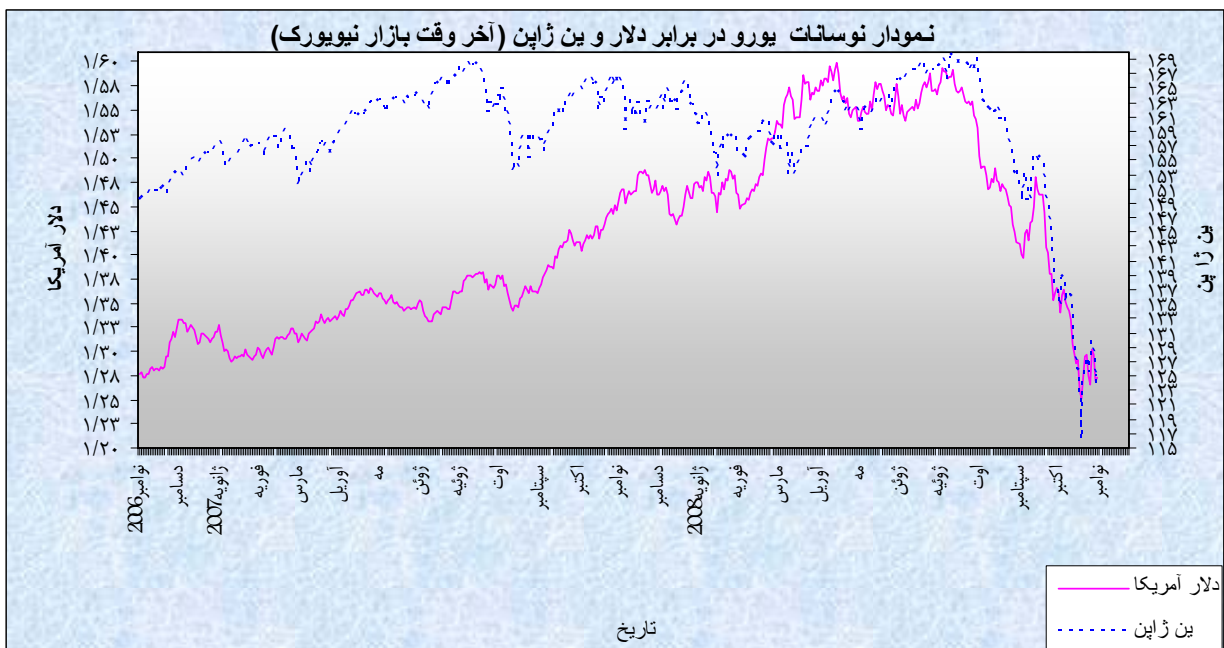

۲- منطقه یورو

الف - نوسانات یورو

در هفته گذشته یورو در برابر تمام ارزهای عمده مورد بررسی، به استثنای دلار کانادا تقویت گردید. متوسط ارزش یورو در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۰/۲۶ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۳۰۲۶-۱/۲۶۴۷ دلار معامله گردید.

نوسانات ارزش یورو طی هفته گذشته، به طور عمده تحت تأثیر معاملات سوداگران، شرایط سیاسی-اقتصادی و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه به وقت بازار لندن ریسک پذیری معامله گران در بازارهای مالی تقویت شد و به تبع آن ارزش سهام افزایش یافت. این موضوع سبب گردید که ارزهای پرریسک نظیر یورو هم منتفع گردند. در روز سه شنبه پیش بینی فعالان بازار ارز این بود که موجی از کاهش نرخهای بهره توسط بانکهای مرکزی اقتصادهای عمده رخ خواهد داد و همین محرک رشد فعالیتهای اقتصادی و رونق گرفتن

بازارها خواهد شد. مجموع این موارد موجب تقویت یورو در برابر دلار در دو روز اول هفته گردید. در روز چهارشنبه گزارش منتشره ای حاکی از افت شاخص مدیران خرید بخش کارخانه ای به پایین ترین سطح خود در یک دهه گذشته بود. این ارقام بار دیگر نگرانی نسبت به دورنمای اقتصادی و وقوع رکود را در کانون توجه بازار قرار داد که به دنبال آن شاخص های سهام اروپایی تنزل یافتند. تقویت احتمال پیروزی باراک اوباما نامزد حزب دموکرات در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا هم جو خوشبینی نسبت به دلار ایجاد کرده بود. بسیاری از تحلیل گران، سیاستهای دولت جمهوریخواه آقای بوش و عدم توجه کافی به دلار را دلیل اصلی افت ارزش این ارز می دانند و پیروزی اوباما را در جهت تقویت آن مثبت ارزیابی می نمایند. در روز پنج شنبه بانک مرکزی اروپا نرخ های بهره کلیدی در این منطقه را ۰/۵ درصد کاهش داد. بنابراین بسیاری از ناظران بازار که انتظار اقدام شدیدتری داشتند ناامید شدند. مجموع موارد مذکور سبب تنزل ارزش یورو در برابر دلار در روزهای چهارشنبه و پنج شنبه گردید. در روز جمعه، ترقی بازارهای سهام و افزایش ریسک پذیری موجب خریدهای یورویی شد. همچنین پیشاپیش انتشار ارقام اشتغال ماه آمریکا خوشبینی چندانی نسبت به آن وجود نداشت. لذا یورو در برابر دلار تقویت گردید.

ب- بازار پولی

بانک مرکزی اروپا در نشست هفته گذشته خود تصمیم گرفت نرخهای بهره را به میزان ۰/۵ درصد پایین بیاورد. آقای تریشه رئیس بانک مرکزی اروپا پس از این اعلام احتمال یک کاهش دیگر در نشست ماه دسامبر را منتفی ندانست و این موضوع را موکول به آمار و ارقام منتشره و بررسی های بیشتر کارشناسان دانست. ارقام منتشره در مدت اخیر نظیر افت خرده فروشی و فعالیت های بخش کارخانه ای نشان از وخامت شرایط اقتصادی و وقوع رکود اقتصادی دارد. از سوی دیگر نشانه هایی از کاهش فشارهای تورمی دیده می شود، چنانکه تریشه نیز اظهار داشت که احتمالاً نرخ تورم در سال آینده به هدف تعیین شده توسط مسئولان پولی خواهد رسید. بنابراین ادامه سیاستهای پولی کاملاً منطقی و ضروری به نظر می رسد.

ج - وضعیت اقتصادی

خرده فروشی بطور ماهانه در ماه اوت ۰/۳ درصد افزایش و در ماه سپتامبر ۰/۲ درصد کاهش پیدا کرد. رشد سالانه خرده فروشی در ماههای اوت و سپتامبر به ترتیب ۱/۵ و ۱/۶ درصد بود. شاخص قیمت تولید کننده در ماههای اوت و سپتامبر به طور ماهانه به ترتیب ۰/۵ و ۰/۲ درصد کاهش نشان داد. اما بطور سالانه در ماه اوت ۸/۵ درصد و در ماه سپتامبر ۷/۹ درصد رشد داشت. آنچه باعث افت ماهانه شاخص مذکور شد کاهش قیمت مواد غذایی و نفت بود. شاخص مدیران خرید بخش کارخانه ای از ۴۵/۰ در ماه سپتامبر به ۴۱/۱ در ماه اکتبر یعنی به پایین ترین سطح خود از زمان محاسبه این شاخص در ۱۱ سال پیش تاکنون رسید. شاخص مدیران خرید بخش خدمات نیز از ۴۸/۴ در ماه سپتامبر به ۴۵/۸ در ماه اکتبر تنزل پیدا نمود.

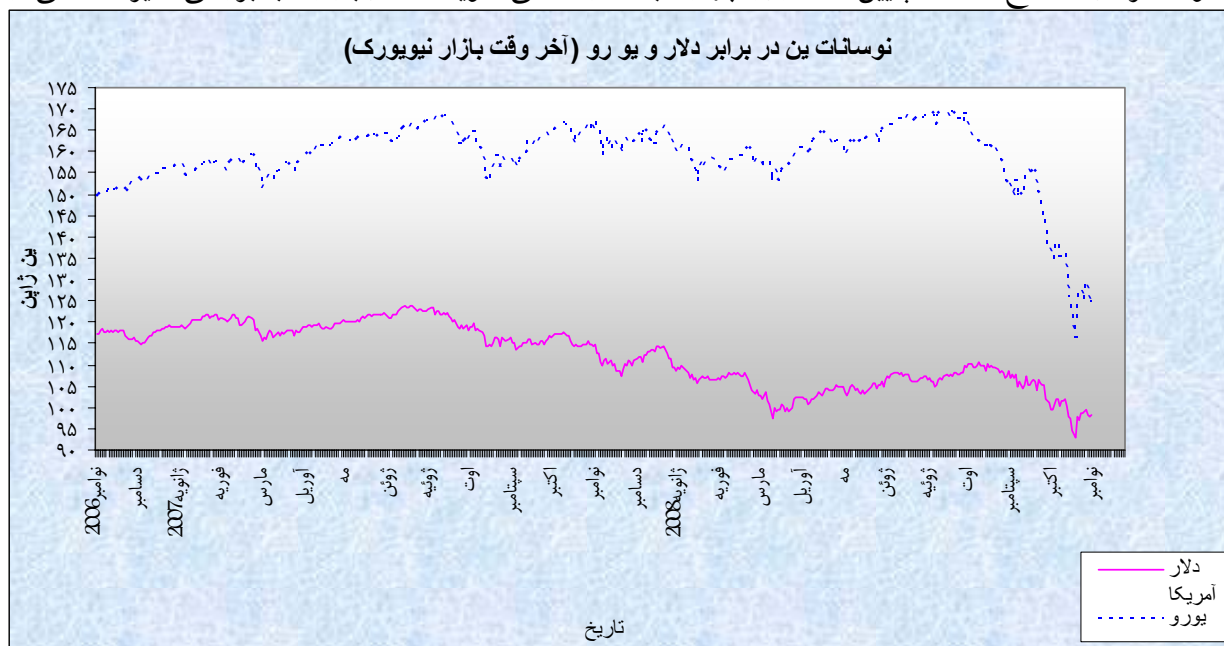
عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو										
سال ۲۰۰۸										
ماه	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر
شاخصهای اقتصادی										
نرخ بیکاری (به درصد)	۷/۱	۷/۱	۷/۱	۷/۲	۷/۳	۷/۴	۷/۴	۷/۵	۷/۵	
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	۹/۷۱	۱۸/۰۰	-۲/۱۷	۳/۵۷	۷/۲۹	۰	۳/۶۳۴	-۹/۷۵		
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	۰/۷	۰/۳۵	-۰/۶۰	۰/۸۸	-۱/۹	-۰/۱	-۰/۲	۱/۱		
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	۳/۲	۳/۳	۳/۶	۳/۳	۳/۷	۴/۰	۴/۰	۳/۸	۳/۶	۳/۲
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه سوم			
	۲/۱			۱/۴						

۳- ژاپن

الف-نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمده باستثنای فرانک سوئیس تضعیف گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۱/۷۷ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۹/۶۵-۹۷/۷۶ ین معامله گردید.

در بازار ژاپن در معاملات صبح روز دوشنبه، EurUsd از سطح ۱/۲۸۹۸ تا ۱/۲۷۳۴ پیش رفت و UsdJpy از سطح ۹۸/۲۳ به نرخ ۹۹/۵۶ رسید. بازگشت ریسک پذیری به بازار و تقویت شاخصهای سهام موجب شد، معاملات انتقالی (Carry Trades) تقویت شوند و EurJpy تا سطح ۱/۲۸/۴۴ و AudJpy تا سطح ۶۸/۳۴ پیش روند. روز سه شنبه دلار در بازار آسیا آرام و کم تحرک بود و بازارها همچنان در انتظار نتیجه انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده بودند، در این روز EurUsd مابین نرخهای ۱/۲۶۷۸ تا ۱/۲۵۲۶۱ قرار گرفت و UsdJpy در محدوده ۹۹/۳۵ تا ۹۸/۳۷ معامله شدند. با اعلام کاهش بیش از حد انتظار نرخ بهره بانک مرکزی استرالیا (RBA)، زوج AudUsd سقوط کرد و تا سطح ۰/۶۵۹۵ پایین آمد. روز چهارشنبه دلار اندکی تقویت شد و بازارها به بررسی تاثیرات ناشی از

تغییرات سیاسی در دولت ایالات متحده پرداختند. یورو- دلار از سطح ۱/۳۰۴۸ به سطح ۱/۲۷۹۴ سقوط کرد و دلار- ین از سطح ۱۰۰/۳۸ به ۹۹/۸ تنزل یافت. در نیمه بازار آسیا، پیروزی آقای اوباما در انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده تایید شد و استقبال بازارهای مالی را به همراه داشت، دلار نیز خریداران بیشتری پیدا کرد و در مقابل، قیمت نفت و طلا تضعیف گردید. در روز پنج شنبه الگوی کلاسیک "خرید بر مبنای شایعه، فروش بر اساس واقعیت"، در جریان انتخابات ایالات متحده بوجود آمد و موجب شد پس از تقویت اولیه شاخص های سهام، بازارهای مالی طی روزهای چهارشنبه و پنج شنبه در ایالات متحده و آسیا تضعیف شوند؛ در نتیجه، صبح روز پنج شنبه دلار بار دیگر در سشن آسیا تقویت شد، EurUsd: از سطح ۱/۲۸۲۸ به سطح ۱/۳۰۲۳ رسید و تقاضا برای خرید ین، UsdJpy را تا سطح ۹۷/۵۸ پایین آورد. همچنین، بازگشت شرایط ریسک پذیری در بازار موجب فشار بر معاملات انتقالی شد AudJpy: به سطح ۶۵/۴۰ سقوط کرد و GbpJpy تا سطح ۱۵۳/۲۳ تنزل یافت. واکنشهای اولیه بازار به پیروزی اوباما در انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده پایدار نماند: روز چهارشنبه شاخصهای سهام وال استریت تضعیف شدند و شاخص S&P به میزان ۰/۲۶٪- سقوط کردند. در آسیا نیز شاخصهای سهام عمدتاً با افت قیمت همراه شدند. شاخص NIKKIE ۶/۵ درصد و شاخص سهام هنگ کنگ (Hang Seng)، ۷/۱۳ درصد از ارزش خود را از دست دادند.

در روز جمعه در بازار آسیا، دلار حرکتی نامشخص داشت و بازارهای سهام کماکان تحت فشار نزولی باقی ماندند؛ EurUsd در محدوده ۱/۲۶۵۴ - ۱/۳۱۰۰ معامله شد و UsdJpy تقریباً بدون تغییر مابین نرخهای ۹۸/۰۳ تا ۹۶/۸۰ قرار گرفت. کاهش نرخ بهره بانکهای مرکزی انگلیس (BoE)، اروپا (ECB) و سوئیس (SNB) که روز پنج شنبه به ترتیب ۱۵۰، ۵۰ و ۵۰ واحد پایه از میزان نرخ بهره خود کاستند- بازارها را قانع نساخت و روند ریسک گریزی باز هم ادامه یافت، با این حال، انتظار می رود، اقدامات بانکهای مرکزی در آینده نزدیک تاثیر گذار باشد و در نهایت روند کاهش نرخ بهره بر وضعیت اقتصاد جهان تاثیر مثبت داشته باشد. در مجموع می توان گفت، فرار سرمایه ها از حوزه های پرریسک به بخشهایی کم ریسک، موجب تقویت بیشتر دلار آمریکا گردیده است. روز پنج شنبه، شاخصهای سهام وال استریت باز هم تضعیف شدند: شاخص S&P، بیش از ۵ درصد افت قیمت را تجربه کرد و موج صعود "اوبامایی" شاخصهای سهام، به کلی محو شد. در آسیا نیز، صبح روز جمعه، بازارها به دلیل پایین بودن حجم معاملات تحت فشار قرار گرفتند.

ب- اقتصاد داخلی

شاخص خرده فروشی ژاپن در ماه سپتامبر کاهش قابل ملاحظه ای داشت. این شاخص نسبت به سپتامبر سال گذشته ۰/۴ درصد کاهش یافت. این در حالی بود که شاخص سالانه خرده فروشی تا قبل از سپتامبر همواره مثبت بود. شاخص تولیدت صنعتی در یک جهش مثبت در ماه سپتامبر ۱/۲ درصد رشد یافت. این شاخص در ماه اوت ۳/۵ درصد کاهش یافته بود. رشد شاخص قیمت مصرف کننده یا همان تورم در ماه سپتامبر نسبت به ماه قبل تغییری نداشت و صفر درصد بود. لازم به ذکر است که هم اکنون تورم سالانه ژاپن ۲/۱ درصد می باشد که با توجه به کاهش تورم در ماه سپتامبر به نظر می رسد که تورم سالانه ژاپن از ماه اکتبر به بعد روندی نزولی در پیش گیرد. نرخ بیکاری ژاپن نیز در ماه سپتامبر اندکی کاهش یافت. در حالی که نرخ بیکاری در ماه اوت ۴/۲ درصد بود در ماه سپتامبر به ۴/۰ درصد کاهش یافت. این در حالی بود که انتضار میرفت نرخ بیکاری به ۴/۳ درصد افزایش یابد. وضعیت مخارج خانوار در ماه سپتامبر هم همین وضعیت را داشت در حالی که انتظار می رفت مخارج خانوار در این ماه ۳/۴ درصد کاهش یابد این شاخص تنها ۲/۳ درصد کاهش یافت. بنابراین اگرچه مخارج خانوار در ماه سپتامبر کاهش یافت اما میزان کاهش آن بهتر از حد مورد انتظار بود.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن

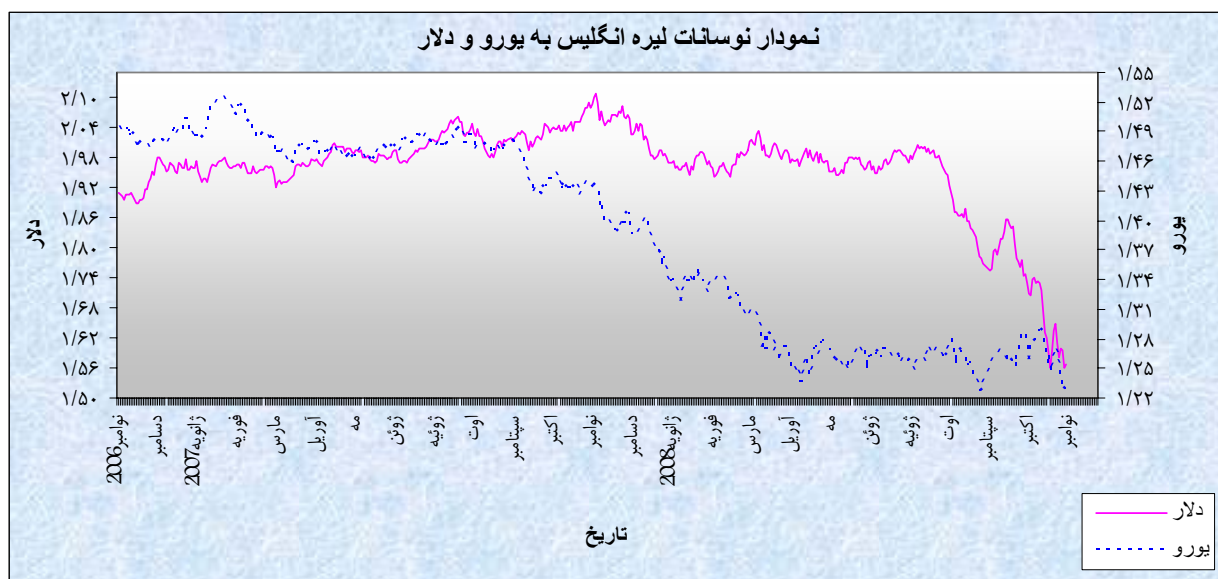
سال ۲۰۰۸									سال ۲۰۰۷			شاخصهای اقتصادی
سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژون	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	
۴/۰۰	۴/۲۰	۴/۰۰	۴/۱۰	۴/۰۰	۴/۰۰	۳/۸۰	۳/۹۰	۳/۸۰	۳/۸۰	۳/۸۰	۴/۰۰	نرخ بیکاری (به درصد)
	-۳/۰۹	۲/۱۷	۲/۳۶	۵/۰۷	۶/۱۸	۱۲/۴۱	۹/۶۶	۰/۸۰	۹/۲۷	۸/۴۰	۱۹/۲۳	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
-۲/۳۰	-۳/۵۰	۰/۹۰	-۲/۲۰	۲/۸۰	-۰/۲۰	-۳/۴۰	۱/۶۰	-۲/۲۰	۱/۴۰	-۱/۶۰	۱/۷۰	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۲/۱۰	۲/۱۰	۲/۳۰	۲/۰۰	۱/۳۰	۰/۸۰	۱/۲۰	۱/۰۰	۰/۷۰	۰/۷۰	۰/۶۰	۰/۳۰	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه چهارم ۲۰۰۷			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
			-۲/۴			۳/۲			۲/۶			

۴- انگلیس

الف- نوسانات لیره

در هفته گذشته، لیره انگلیس در برابر تمام ارزهای مورد بررسی به استثنای فرانک سوییس وین ژاپن تضعیف شد. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار ۱/۷۳ درصد کاهش داشت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۶۰۰۳-۱/۵۵۹۷ دلار معامله گردید.

روز دوشنبه نگرانی از بحران مالی حاکم بر جهان همچنان ادامه داشت. بورس لندن و سایر بورسهای اروپایی با کاهش قیمت روبرو شدند. روند نزولی لیره در برابر دلار و ارزهای کم بازده فرانک وین نیز همچنان ادامه داشت. قرار بود تا در طول هفته گذشته بانکهای مرکزی اروپا، انگلیس و استرالیا نشست سیاستگذاری ماهانه خود را برگزار کنند و انتظار می رفت که بانکهای فوق الذکر نرخ های بهره کلیدی خود را حداقل ۵۰ واحد پایه کاهش دهند. در روز سه شنبه برخی از گزارشات نشان میداد که بانک مرکزی انگلیس به دلیل وخامت اوضاع اقتصادی این کشور نرخ بهره کلیدی را به میزان قابل توجهی حتی بیش از ۵۰ واحد پایه کاهش خواهد داد. این موضوع به همراه برخی اخبار ناخوشایند اقتصادی در مورد اقتصاد انگلیس باعث کاهش ارزش لیره در برابر دلار و یورو در

این روز گردید. روز چهارشنبه در حالی لیره ۱/۲۵ درصد در برابر دلار تقویت شد که تحلیل های بنیادی مؤید روزهای سختی برای اقتصاد این کشور هستند. در این روز برخی تقاضاهای تکنیکی توسط معامله گران در آستانه اعلام نرخ بهره کلیدی انگلیس باعث تقویت لیره در برابر دلار و یورو گردید. در روز پنجشنبه پس از کاهش غیر منتظره نرخ بهره توسط بانک مرکزی انگلیس به میزان ۱۵۰ واحد پایه، لیره به میزان قابل توجهی کاهش یافت اما در ادامه و پس از آنکه بانک مرکزی اروپا نرخ بهره خود را ۵۰ واحد پایه کاهش داد لیره در برابر یورو تقویت شد. اگرچه کاهش ۱/۵ درصدی نرخ بهره کلیدی انگلیس و کاهش آن به ۳ درصد باعث تضعیف لیره گردید اما این اقدام از سوی بازار به عنوان اقدامی درست در جهت تقویت اقتصاد انگلیس در میان و بلند مدت تلقی گردید و به همین دلیل لیره تا حدودی به سطوح قبلی خود در برابر دلار بازگشت.

ب- بازار پولی

در حالی که بازار انتظار داشت بانک مرکزی انگلیس با توجه به وضعیت وخیم اقتصادی و برای تحریک تقاضا اقدام به کاهش مجدد نرخ بهره کلیدی خود بین ۰/۵ تا ۰/۷۵ درصد نماید، کمیته سیاستگذاری پولی (MPC) این بانک در جلسه روز پنجشنبه خود تصمیم گرفت که نرخ بهره را به میزان ۱/۵ درصد کاهش داده و به ۳ درصد برساند. لازم به ذکر است که نرخ بهره کلیدی بانک مرکزی انگلیس که در زمان آغاز بحران اعتبارات در اوت ۲۰۰۷ به میزان ۵/۷۵ درصد بود طی سه مرحله تا آوریل ۲۰۰۸ هر بار به میزان ۰/۲۵ درصد کاسته شد اما پس از تشدید بحران و سرایت آن به سایر بخشهای اقتصادی و بروز رکود اقتصادی در این کشور کمیته سیاستگذاری پولی در ماه نوامبر ۰/۵ درصد و در ماه جاری نیز همانطور که اشاره شد ۱/۵ درصد نرخ بهره رسمی خود را کاهش داد. این اقدام نشان میدهد بانک مرکزی انگلیس در حال حاضر هدف خود در کنترل تورم به نفع مبارزه با رکود کنار گذاشته است. گفتنی است نرخ تورم این کشور در حال حاضر ۵/۲ درصد است در حالی که نرخ تورم هدف گذاری شده توسط بانک مرکزی ۲ درصد می باشد.

ج - وضعیت اقتصادی

رشد اقتصادی انگلیس در سه ماه سوم ۰/۵- درصد بود. در این میان بیشترین کاهش مربوط به تولیدات صنعتی، ساخت و ساز و خدمات بود. رشد ساخت و ساز در سه ماهه سوم ۰/۸- درصد بود. این رشد در سه ماه دوم نیز ۰/۵- درصد بود. وضعیت رشد تولیدات صنعتی طی ۶ ماه نخست سال ۲۰۰۸ کاملاً مشابه ساخت و ساز بوده است. آهنگ رشد خرده فروشی نیز در ماههای اخیر بسیار کند شده است. در بخش خارجی نیز کسری تجاری سه ماهه دوم در مقایسه با سه ماهه اول اندکی محدود شد و به ۴/۷ میلیارد پوند رسید. هرچند ارقام مربوط به تراز تجاری سه ماهه سوم انگلیس هنوز منتشر نشده است اما به نظر می رسد با توجه به تضعیف پوند طی ماههای اخیر کسری تجاری این کشور بویژه در سه ماهه چهارم کاهش یابد.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس

سال ۲۰۰۸									سال ۲۰۰۷			ماه	شاخصهای اقتصادی
سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر		
	۲/۸	۲/۷	۲/۶	۲/۶	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	نرخ بیکاری (به درصد)
	-۸/۸۷	-۱۶/۳۹	-۱۵/۷۳	-۱۴/۷۳	-۱۵/۰۴	-۱۴/۸۸	-۱۴/۹۰	-۱۵/۶۱	-۱۵/۲۶	-۱۶/۳۸	-۱۵/۰۴	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	
	-۰/۱	-۰/۴	-۰/۱	-۰/۹	۰/۲	-۰/۵	۰/۳	-۰/۱	۰	-۰/۱	۰/۵	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	
	۴/۷	۴/۴	۳/۸	۳/۳	۳	۲/۵	۲/۵	۲/۲	۲/۱	۲/۱	۲/۱	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	
سه ماهه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه چهارم		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)		
-۰/۵			۱/۵			۲/۳			۲/۸				

۵ - طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک ۰/۵ درصد، کاهش داشت. به نرخهای آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۷۵۶/۸۰-۷۲۳/۵۰ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات قیمت طلا عمدتاً تحت تأثیر نوسانات دلار، نوسانات نفت، ارقام اقتصادی منتشره در آمریکا و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه در بازارهای آسیایی و اروپایی قیمت طلا سیر صعودی شدیدی داشت. حتی در مقطعی از این روز قیمت هر اونس طلا تا سطح ۷۳۸/۱۵ دلار نیز رسید. علت این امر، ترس از پیامدهای تورمی تزریق حجم عظیمی نقدینگی توسط بانکهای مرکزی کشورهای مختلف به بازار بود. اما بعداً اواخر در همان روز در بازار نیویورک به دلیل ترقی ارزش دلار و کاهش شدید قیمت نفت، طلا قسمت عمده ای از ارزش کسب شده در بازارهای آسیایی و اروپایی را ازدست داد. در روز سه شنبه ترقی شدید یورو و نفت، سبب ترقی شدید قیمت طلا گردید. قیمت طلا در اواخر ماه اکتبر به سطح هر اونس ۶۸۰/۸۰ دلار، یعنی به پایین ترین سطح ۱۳ ماهه

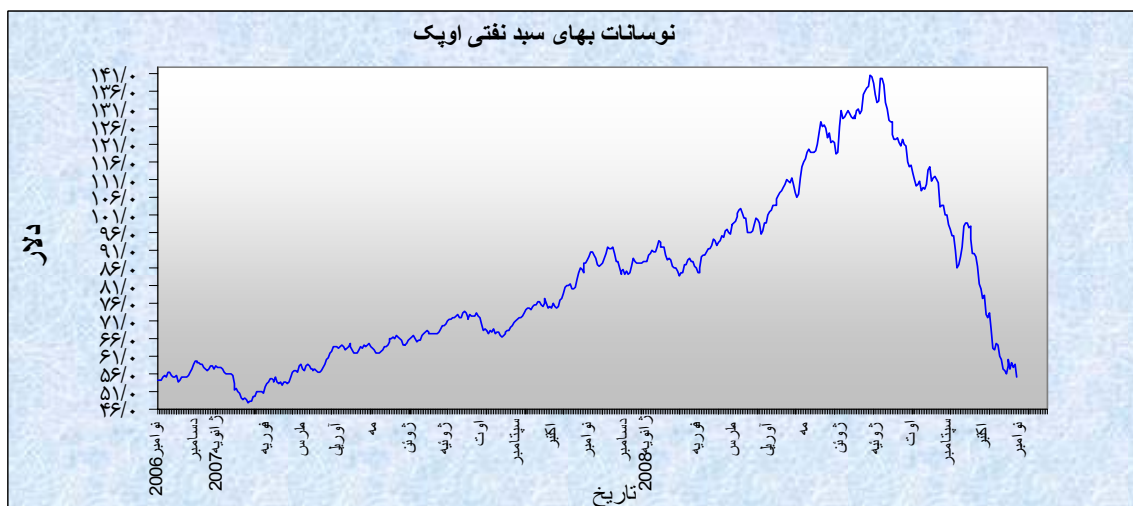
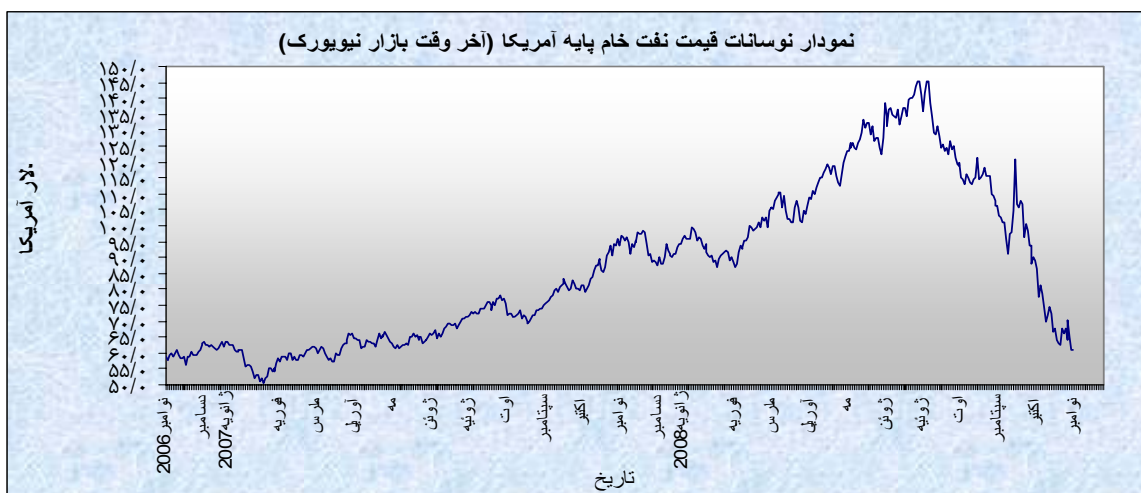

خود، رسیده بود. اما با احتساب ترقی ۴/۸ درصد قیمت طلا در روز سه شنبه، قیمت طلا در این روز نسبت به پایین ترین سطح ۱۳ ماهه آن در اواخر ماه اکتبر، حدود ۱۱/۲ درصد افزایش نشان می داد. اما هنوز قیمت آن نسبت به بالاترین سطح تاریخی آن (هراونس ۱۰۳۰/۸۰ دلار) که در ماه مارس سال جاری اتفاق افتاده بود بسیار پایین تر بوده است. اما در روزهای چهارشنبه و پنجشنبه کاهش شدید قیمت نفت خام در بازارهای جهانی و پیروزی اوپاما در انتخابات ریاست جمهوری، سبب کاهش شدید قیمت نفت شد. اما در روز پنجشنبه کاهش نرخهای بهره کلیدی در انگلیس، منطقه یورو و سوئیس تا حدودی از شدت فشار نزولی بر قیمت طلا کاست. در روز جمعه انتشار ارقام ضعیف اشتغال بر قیمت طلا فشار صعودی وارد نمود.

۶- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۱/۷۳ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته قبل هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۶۰/۷۷-۷۰/۵۳ دلار معامله گردید.

نوسانات بهای نفت خام طی هفته گذشته، به طور عمده تحت تأثیر انتشار برخی اخبار و

گزارشها، وضعیت اقتصاد جهانی، بازارهای ارز و سهام و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه قیمت بنزین به پایین ترین سطح خود در ۲۱ ماه گذشته رسید. گزارش منتشره ای در این روز حاکی از آن بود که شاخص فعالیت بخش کارخانه ای آمریکا در ماه اکتبر به پایین ترین سطح خود در ۲۶ سال گذشته تنزل یافته است. این ارقام نگرانیها نسبت به افت اقتصادی و به تبع آن افت تقاضا برای نفت خام را تشدید نمود. در نتیجه موارد یاد شده قیمت نفت در اولین روز هفته کاهش پیدا کرد. در روز سه شنبه اخبار و گزارشهای منتشره نشان می داد که اعضای اوپک طبق آخرین توافق صورت گرفته، در حال کاهش تولیدات خود می باشند. در نشست اضطراری این سازمان به تاریخ ۲۴ اکتبر توافق شده بود که سقف تولیدات روزانه به میزان ۱/۵ میلیون بشکه کاهش پیدا نماید. همچنین ضعف دلار و ترقی بازار سهام در رونق گرفتن بازار نفت و خریدهای سوداگران در این بازار مؤثر بود. بنا به این دلایل قیمت نفت نزدیک به ۶ دلار ترقی یافت. در اوایل روز چهارشنبه به وقت بازار نیویورک و بدنبال ترقی زیاد قیمتهای نفت در روز قبل، معامله گران به فروشهای سودجویانه روی آوردند. همچنین گزارش هفتگی اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا از وضعیت موجودی انبار نفت و فرآورده های عمده نفتی این کشور به شرح جدول زیر منتشر گردید:

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

تولیدات	موجودی انبار در هفته منتهی به ۲۰۰۸/۱۰/۳۱ (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل
نفت خام	۳۱۱/۹	۰/۰۰	۱/۴۶
نفت حرارتی و دیزل	۱۲۷/۸	۰/۹۵	-۴/۹۱
بنزین	۱۹۶/۱	۰/۵۶	-۱/۲۶

بر اساس این گزارش، موجودی انبار بنزین در هفته منتهی به ۳۱ اکتبر نسبت به هفته ماقبل آن ۱/۱ میلیون بشکه کاهش یافت. از سوی دیگر دلار در این روز نسبت به یورو تقویت گردید و شاخص های عمده سهام در بورس وال استریت تنزل پیدا کردند. در روز پنجشنبه تقویت دلار و نگرانی نسبت به تقاضا در بازار نفت ادامه داشت. در نتیجه موارد مذکور قیمت نفت در روزهای

چهارشنبه و پنجشنبه از سیر نزولی برخوردار بود. در روز جمعه پیشاپیش تعطیلات آخر هفته معامله گران به پوشش کمبود ها روی آوردند. این عامل به همراه ضعف دلار و رشد سهام سبب ترقی بهای نفت گردید. البته انتشار یک گزارش ناامید کننده از وضعیت اشتغال آمریکا تا حدی موجب برگشت این روند صعودی گردید.

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۷ نوامبر ۲۰۰۸

متوسط هفته	جمعه ۷ نوامبر	پنجشنبه ۶ نوامبر	چهارشنبه ۵ نوامبر	سه شنبه ۴ نوامبر	دوشنبه ۳ نوامبر	روزهای هفته
						عنوان
۶۰/۷۱	۵۷/۳۵	۵۷/۴۳	۶۱/۸۷	۶۶/۴۴	۶۰/۴۸	نفت برنت
۶۴/۳۱	۶۱/۰۴	۶۰/۷۷	۶۵/۳۰	۷۰/۵۳	۶۳/۹۱	نفت پایه آمریکا
۵۷/۶۶	--	۵۴/۸۹	۵۸/۹۴	۵۷/۷۷	۵۹/۰۳	نفت اوپک